

COLLEGEVOORSTEL

Onderwerp : TAM-Vorbereidingsbesluit 'Spuitzones Duiven'

Zaak- & documentnr. : Z/25/141148/ADV/25/201707750 **Opsteller:** Brenda van der Meer

Portefeuillehouder : G.J.C. Schrijner **Afdeling** : Ruimte, Samenleving en Ontwikkeling

---

Openbaarheid : Openbaar na verzending stukken

Afstemming met : Ken Jeurissen

Samenvatting

In Duiven zijn drie grootschalige uitbreidingslocaties voor woningbouw in ontwikkeling: Ploen Noord, Plakse Weide en Biezenkampen. Deze woningbouwlocaties liggen tegen agrarische gronden aan waarop gewasbeschermingsmiddelen (kunnen) worden gebruikt. Om voor de nieuw te bouwen woningbouwlocaties een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te kunnen garanderen, moet bij deze locaties het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op aangrenzende gronden met een agrarische functie worden ingeperkt. Om verdere intensivering van dergelijk gebruik te voorkomen, is een voorbereidingsbesluit genomen. De huidige situatie wordt daarmee als het ware 'bevroren'. De inperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in een zogeheten spuitzone wordt vervolgens voor alle drie de locaties door middel van wijzigingen op het Omgevingsplan verankerd.

Beslispunten

1. Een voorbereidingsbesluit te nemen zoals bedoeld in artikel 4.14 van de Omgevingswet, voor de gronden die als besluitgebied zijn vastgelegd in het gml-bestand NL.IMRO.0226.TAMVBSPTZN-VS01, zoals vastgelegd op <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/> en waarvan de voorbeschermingsregels zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit collegebesluit;
2. Hierbij te bepalen dat het verboden is om binnen het werkingsgebied van dit voorbereidingsbesluit:
  - a. het bestaande gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de openlucht te intensiveren;
  - b. het bestaande agrarische grondgebruik te wijzigen naar een andere vorm van agrarisch grondgebruik waarbij (meer) gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt in de openlucht;
3. De bestemmingsomschrijving en gebruiksregels van het tijdelijke omgevingsplan voor de onder beslispunt 1 aangewezen gronden die deel uitmaken van de bestemmingsplannen 'Duiven-Noord' (vastgesteld d.d. 1 november 2010), 'Buitengebied 2013' (vastgesteld d.d. 1 juni 2015) en 'Reparatieplan Buitengebied 2013' (vastgesteld d.d. 20 november 2018), en die in strijd zijn met de voorbereidingsregels als bedoeld onder beslispunt 2 sub a en b, voor wat betreft de locaties waarop het voorbereidingsbesluit ziet, buiten toepassing te verklaren;
4. Het TAM-Vorbereidingsbesluit 'Spuitzones Duiven' ter inzage te leggen op de in artikel 4.14 Omgevingswet jo 3:42 Algemene wet bestuursrecht beschreven wijze;
5. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt op de dag na bekendmaking.

Aanleiding

In Duiven zijn uitbreidingslocaties voor woningbouw in ontwikkeling: Ploen Noord, Ploen Noord Groot, Plakse Weide en Biezenkampen. Deze woningbouwlocaties liggen tegen agrarische gronden aan waarop gewasbeschermingsmiddelen (kunnen) worden gebruikt. Voor de Plakse Weide en Ploen Noord zijn al bestemmingsplannen in procedure gebracht. Om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te kunnen garanderen, moet bij deze locaties het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op aangrenzende gronden met een agrarische functie worden ingeperkt. Op alle locaties moet momenteel rekening gehouden worden met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op aangrenzende gronden met een agrarische functie binnen een zone van 50 meter. Het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen levert beperkingen op voor woningbouwontwikkelingen.

Om verdere intensivering van dergelijk gebruik te voorkomen én om het meteen gemeentebreed te regelen voor meerdere locaties waarbij dit nu aan de orde is, is een voorbereidingsbesluit genomen. De huidige situatie wordt daarmee als het ware 'bevroren'. Een verdere inperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt vervolgens voor alle locaties nog door middel van wijzigingen op het omgevingsplan verankerd.

Beoogd effect

Met het voorbereidingsbesluit worden de in het (tijdelijke) omgevingsplan onbeperkte agrarische gebruiksmogelijkheden – waaronder specifiek het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen nabij woonfuncties – die in strijd zijn met de voorbereidingsregels, buiten toepassing verklaard. Hiermee wordt de kans verkleind dat de agrarische percelen de omgeving minder geschikt maken voor woningbouw.

Argumenten

1. *Met een voorbereidingsbesluit geldt een voorbereidingsbescherming, zodat voor het betreffende gebied wijzigingen op het omgevingsplan kunnen worden doorlopen.*

Met een voorbereidingsbesluit worden voorbeschermingsregels in het omgevingsplan opgenomen. Daarmee wordt voorkomen dat activiteiten die (mogelijk) strijdig zijn met nieuwe regels in het omgevingsplan die in voorbereiding zijn. Een voorbereidingsbesluit geldt in principe voor 1,5 jaar. Als binnen deze periode de wijziging(en) op het omgevingsplan bekend wordt gemaakt, dan vervalt de voorbereidingsbescherming op het moment dat de nieuwe regels in het omgevingsplan in werking treden, of de rechter de nieuwe regels in het omgevingsplan vernietigt. De voorbeschermingsregels kunnen dan dus langer dan 1,5 jaar gelden. Dit staat in artikel 4.14, lid 4, Omgevingswet.

- 1.2 *Het college is bevoegd een voorbereidingsbesluit te nemen.*

Dit voorbereidingsbesluit is ten behoeve van de voorbereiding van wijzigingen op het omgevingsplan. De gemeenteraad is bevoegd voor het voorbereidingsbesluit. Dit staat in artikel 4.14, lid 1, Omgevingswet. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Dit staat in artikel 4.14, lid 5, Omgevingswet. De gemeenteraad heeft op 12 november 2024 deze bevoegdheid gedelegeerd aan het college. De raad wordt door middel van een kennisgeving geïnformeerd over het voorbereidingsbesluit.

- 1.3 *Het proactief uitsluiten van gewasbeschermingsmiddelen vanwege mogelijke driftblootstelling draagt bij aan het garanderen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor de nieuwe woningbouwkavels.*

Zoals uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt, moet er bij het mogelijk maken van gevoelige functies nabij agrarische gronden waarop gewasbeschermingsmiddelen (kunnen) worden gebruikt, rekening worden gehouden met driftblootstelling door het aanhouden van zogenoemde spuitvrije zones. Het aanhouden van een afstand van 50 meter tussen een gevoelige functie en dergelijke agrarische gronden wordt niet onredelijk geacht.

Om de woningbouwplannen te kunnen realiseren, is het van belang dat er publiekrechtelijke regels zijn met betrekking tot het gebruik van de agrarische gronden. Als gevolg van dit voorbereidingsbesluit van gewasbeschermingsmiddelen wordt het spuiten beperkt tot het huidige gebruik. Intensivering is niet meer mogelijk. Om het spuiten met gewasbeschermingsmiddelen volledig te kunnen beëindigen, is wijziging van het omgevingsplan vereist.

1.4 Mocht er om welke reden dan ook worden teruggevallen op het bestemmingsplan voor woningbouw, dan voorkomt een voorwaardelijke verplichting in de ruimtelijke plannen dat er een situatie ontstaat waarin de woningen alsnog in gebruik worden genomen.

Als de plannen voor het wijzigen van het omgevingsplan niet onherroepelijk worden en/of het voorbereidingsbesluit komt te vervallen, dan val je terug op het oorspronkelijke tijdelijke deel van het omgevingsplan voor de locaties waaraan de woningbouwlocaties grenzen. Voor de bestemmingsplannen 'Ploen Noord' en 'Plakse Weide' is daarom een voorwaardelijke verplichting met betrekking tot het in gebruik nemen van de gronden ten behoeve van o.a. wonen en tuin opgenomen. Een dergelijke voorwaardelijke verplichting komt ook in de nog op te stellen wijzigingen op het omgevingsplan voor 'Biezenkampen' en 'Ploen Noord Groot'. Hiermee wordt voorkomen dat er een situatie ontstaat waarbij er woningen in gebruik worden genomen terwijl er gebruik kan worden gemaakt van de maximale planologische mogelijkheden voor de agrarische activiteiten.

1.5 Het huidige gebruik wordt voor alle locaties vastgelegd door documentatie.

Met dit voorbereidingsbesluit bevrozen we dat wat er nu plaatsvindt en willen we voorkomen dat het gebruik intensiveert. De huidige situatie / het huidige gebruik wordt beschreven en vastgelegd, onderbouwd met luchtfoto's etc.

1.6 Het voorbereidingsbesluit sorteert alvast voor wijzigingen op het omgevingsplan.

De voorbereiding van een wijziging omgevingsplan waarin een afweging moet worden gemaakt of er sprake is van een effectieve toedeling van functies aan locaties, kost enige tijd. Een voorbereidingsbesluit geldt gedurende 1,5 jaar. Binnen die periode worden voor de drie gebieden een wijziging van het omgevingsplan voorbereid waarin de planologische mogelijkheden voor de gronden binnen het werkingsgebied van dit voorbereidingsbesluit worden herzien. Dit voorbereidingsbesluit voorziet erin dat binnen het werkingsgebied geen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden die (mogelijk) niet passen binnen de regels die worden opgenomen in de beoogde wijziging van het omgevingsplan en die tot die wijziging heeft plaatsgevonden de invulling van de woningbouwopgave binnen de genoemde bestemmingsplannen kunnen belemmeren.

1.7 Het voorbereidingsbesluit leidt naar verwachting niet tot onevenredig nadelige gevolgen.

Het gebied waarop dit voorbereidingsbesluit betrekking heeft is relatief klein en de periode waarin de voorbeschermingsregels gelden is met 1,5 jaar relatief beperkt. Gelet op de grote woningbouwbehoefte en het feit dat bestaande vormen van agrarisch grondgebruik mogelijk blijven, brengt dit besluit geen onevenredig nadelige gevolgen voor de eigenaren en gebruikers van de betreffende percelen met zich mee. Er wordt bovendien een groter belang toegekend aan de invulling van woningbehoefte en het garanderen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de nieuw te realiseren woningen. Een verdere belangenafweging vindt plaats bij de wijziging(en) van het omgevingsplan. In dat kader wordt ook onderzocht wat de gevolgen zijn van het verbieden van het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen voor de agrarische bedrijven waarop de wijziging van het omgevingsplan betrekking heeft.

2.1 Het is wenselijk om intensivering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen.

Met het voorbereidingsbesluit kan worden voorkomen dat het gebruik wordt gewijzigd ten opzichte van bestaand gebruik. Een voorbereidingsbesluit kan niet worden gebruikt om

bestaand gebruik te verbieden. Dus daar waar nu al gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast, mag dat op de huidige wijze worden voortgezet. Het verbieden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan alleen via een wijziging van het omgevingsplan worden geregeld. Per uitbreidingslocatie wordt een wijziging van het omgevingsplan worden voorbereid.

Met het voorbereidingsbesluit kan wel worden verboden dat binnen 50 meter van de uitbreidingslocaties:

- het bestaande gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de open lucht wordt geïntensiveerd;
- het bestaand agrarische gebruik wordt gewijzigd naar een andere vorm van agrarisch grondgebruik waarbij (meer) gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt in de open lucht.

2.1 / 3.1 Het voorbereidingsbesluit stelt regels in het tijdelijke omgevingsplan buiten werking. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan 4.14, derde lid onderdeel d van de Omgevingswet.

Het voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels.

Vorbereidingsregels voorkomen dat een locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van het doel van de regels. In dit geval is het doel de realisatie van drie uitbreidingslocaties voor woningbouw. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan 4.14, derde lid onderdeel d van de Omgevingswet.

4.1/5.1 Conform artikel 3:40 Awb treedt het voorbereidingsbesluit in werking op de dag na bekendmaking.

In de Algemene wet bestuursrecht is opgenomen dat het voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag na bekendmaking. Dit geeft ook tijd om de stukken te publiceren en eigenaren van de desbetreffende gronden actief te informeren over het besluit.

Kanttekeningen

1. *Als gevolg van dit besluit kunnen de eigenaren van de agrarische percelen aanspraak maken op nadeelcompensatie.*

Dit besluit leidt tot beperkingen van gebruiksmogelijkheden van de betreffende agrarische percelen. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat de eigenaren van deze percelen in aanmerking komen voor nadeelcompensatie. Om de mogelijke gevolgen van dit besluit in beeld te brengen wordt een nadeelcompensatierisicoanalyse uitgevoerd. Een eerste verwachting is dat er sprake zal zijn van een beperkt nadeel vanwege dit besluit, omdat het huidige gebruik mag worden voortgezet. Pas bij het wijzigen van het Omgevingsplan op basis van dit voorbereidingsbesluit ligt er mogelijk een groter risico op nadeelcompensatie. Dit risico wordt echter middels anterieure overeenkomsten bij initiatiefnemer van plannen neergelegd.

2. *Het voorbereidingsbesluit beperkt het bestaande agrarische gebruik en het bestaande gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet volledig.*

Dit voorbereidingsbesluit beperkt het gebruik van de locaties tot het al bestaande agrarische gebruik en de daarmee gepaard gaande toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. De enige manier om het bestaande gebruik weg te bestemmen is door het wijzigen van het omgevingsplan. Dit wordt voor de drie uitbreidingslocaties afzonderlijk gedaan.

Financiële paragraaf

- De kosten voor het opstellen en het nemen van het voorbereidingsbesluit zijn gedekt door middel van ambtelijke uren.
- De kosten voor het opstellen van de wijzigingen op het omgevingsplan en bijbehorende onderzoeken, plankosten en mogelijke kosten voor nadeelcompensatie komen geheel voor rekening van initiatiefnemers. Dit wordt opgenomen in anterieure overeenkomsten.

Participatie en communicatie

- De eigenaren van de gronden worden per brief over dit besluit geïnformeerd.
- Het besluit wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad.
- Tegen een voorbereidingsbesluit kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld.

Uitvoering

- Na behandeling van het collegevoorstel wordt het voorbereidingsbesluit gepubliceerd op <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>.
- Kennisgeving via het Gemeenteblad.

Bijlagen

1. Voorbereidingsbesluit met voorbeschermingsregels (201707756) (openbaar)
2. Illustratie besluitgebied en besluitvlakken behorende bij het voorbereidingsbesluit – (201707789) (openbaar)
  - Bijlage 2.1 - Kaart spuitzone Ploen Noord (201707764) (openbaar)
  - Bijlage 2.2 - Kaart spuitzone Plakse Weide (201707765) (openbaar)
  - Bijlage 2.3 - Kaart spuitzone Biezenkampen (201707766) (openbaar)
3. Kennisgeving aan de raad (201707767) (openbaar)
4. Publicatie publiceren voorbereidingsbesluit Gemeenteblad (201707769) (openbaar)
5. (Voorbeeld) Brief aan eigenaren (201707794) (openbaar)
6. Adressenlijst (201707776) (niet openbaar)